

Ábrahám nevetése

„A mi segítségünk az Úr nevében van, aki teremtette az eget és a földet.”

Fennálló ének: 241. dicséret 1. verse („Szent vagy örökké, Atya Úr Isten”)

Derekas ének: 241. dicséret 2-4. verse („Szent a mi Urunk, Úr Jézus Krisztus”)

Lekció: 1Mózes 17,1-10.15-19

¹Amikor Ábrám kilencvenkilenc éves volt, megjelent Ábrámnak az ÚR, és ezt mondta neki: *Én vagyok a Mindenható Isten. Járj színem előtt, és légy feddhetetlen!* ²Megajándékozlak szövetségemmel, és nagyon-nagyon megszorítom utódaidat. ³Ekkor Ábrám arcra borult, Isten pedig így szólt hozzá: ⁴Ez lesz az én szövetségem veled: Sok nép atyja leszel! ⁵Nem neveznek többé Ábrámnak, hanem Ábrahám lesz a neved, mert sok nép atyjává teszek. ⁶Nagyon-nagyon megszorítom utódaidat, népeket támasztok belőled, királyok származnak tőled. ⁷Szövetségre lépek veled, sőt utódaiddal is, örök szövetségre minden nemzedékükkel. Mert Istened leszek, és utódaidnak is. ⁸Neked és utódaidnak adom a földet, ahol jövevény vagy, Kánaán egész földjét birtokul örökre, és Istenük leszek.

⁹Majd ezt mondta Isten Ábrahámnak: *Te pedig tartsd meg szövetségemet, meg utódaid is nemzedékről nemzedékre!* ¹⁰Így tartsátok meg szövetségemet, amelyet veletek és utódaitekkel kötök: *metéljenek körül nálatok minden férfit! (...)*

¹⁵Azután ezt mondta Isten Ábrahámnak: *Szárajt, a feleségedet ne nevezd többé Szárajnak, hanem Sára legyen a neve!* ¹⁶Mert megáldom őt, sőt fiút adok neked általa; megáldom őt, és népek támadnak belőle, népek királyai származnak tőle. ¹⁷Ábrahám ekkor arcra borult, de nevetett, ezt gondolta ugyanis magában: *Százesztendő embernek lehet-e gyermeke? Vagy Sára kilencvenéves letévre szülhet-e?* ¹⁸És ezt mondta Ábrahám az Istennek: *Bárcsak Izmael életét oltalmazná!* ¹⁹De Isten ezt mondta: *Nem! Sára, a feleséged szül neked fiút, akit Izsáknak fogsz nevezni. Szövetségre lépek vele is, örök szövetségre, meg utódaival is.*

Imádság: *Mennyei Atyánk! Dicsérünk és áldunk Téged, mert ma egészen sajátos és különleges módon, de újra együtt ünnepelhetjük nevedet. Szükségünkben katolikus testvéreink befogadtak az ő templomukba, és ez a testvéri befogadás emlékeztet bennünket arra, amit talán saját templomunkban olyan megszokottnak élünk meg: hogy itt e földön, míg élünk, és majdan a Te országodban is, örök befogadottak vagyunk. Semmi sem a miénk, vagy tőlünk származó ebben a világban. Minden kegyelem és ajándék. Az itt létünk is, az is, hogy hozzád még felemelhetjük kezeinket, hogy még élünk, és még vannak pillanatok, idők, amelyekben Neked engedve elvégezhetjük mindazt a jót, amit itt e földön ránk bízál.*

Befogadottak vagyunk, a Te oltalmad alatt zajlik életünk. – Engedd meg nekünk, hogy mind tudatosabbá válhasson bennünk ez a látás!

Urunk, keresel ma bennünket, mert szavad van hozzánk. Tisztíts hát meg bennünket bűneinktől és vétkeinktől, hogy mindezek ne legyenek akadályozóivá Igéd meghallásának és befogadásának. Bűnbánattal valljuk meg ugyanis előtted, hogy sokszor eluralt bennünket saját akarataink, és ritkán vizsgáltuk azt meg a Te szándékaiddal és parancsolataiddal szemérve.

Urunk, szólíts meg minket Igéddel, újíts meg bennünket hitünkben és örömünkben. Emelj ki minket csüggedéseinkből, félelmeinkből, fájdalmainkból. Add nekünk vigasztalásodat, bűnbocsátó kegyelmedet és békédet. Krisztusért kérünk, Atyánk, hallgass meg bennünket könyörgésünkben. Ámen.

Igehirdetés előtti ének: 5. zsoltár 1. verse („Úr Isten, az én imádságom, kérlek, vegyed füleidbe”)

Textus: 1Mózes 17,1

„Amikor Abrám kilencvenkilenc éves volt, megjelent Abrámnak az ÚR, és ezt mondta neki: Én vagyok a Mindenható Isten. Járj színe előtt, és légy feddhetetlen!”

Kedves Testvérek!

Néhány évvel ezelőtt volt egy gimnazista fiatal, aki nagyon határozottan kijelentette, hogy az élet 40 éves korig tart, és ami utána jön, attól már nincs mit várni. Persze ez az állítás sok mindent magába foglalt, leginkább talán azt a vágyat, álmot, hogy amíg csak lehet, habzsolni akarja – ráadásul nagy kanállal – az életet, az élet örömeit, az erőt, az egészséget, a szépséget. És hát nem mondhatjuk azt, hogy ez valami rossz dolog. Ha egy fiatal élni akarja az életet, *élni akar*, akkor az a legtermészetesebb dolog a világon. Ám van egy nagy tévedése ennek a fenti gondolatmenetnek, és azt hiszem, hogy ebbe a tévedésbe valamennyien belesétálunk, nem tudjuk magunkat mentesíteni ettől.

Mi ez a tévedés? – Ahogy múlik az idő, és mi számolgatjuk az éveink számát, amelyek szépen lassan – kezdetben szinte észrevétlenül –, ötösével, tízesével araszolgatnak felfelé, óhatatlanul is azon kapjuk magunkat, hogy lezárunk dolgokat az életünkben.

Lezárjuk a gyermekkor, a tanulás, az ifjúkor, majd a családalapítás és gyermekvállalás éveit, majd azt az időszakot, amikor még valamit el akartunk érni a munkánk, a terveink vagy a kedvelt elfoglaltságaink terén. Megrostálja egészségünket egy fellépő súlyosabb betegség, vagy elveszítjük magunk mellől szeretteinket, és ezek is kényszerítő erővel hatnak ránk, hogy az életünknek egy előző szakaszát lezárjuk.

Kényszerülünk tehát rá, hogy újból és újból elengedjünk dolgokat az életünkben, és ezek között van, amelyeket könnyedén el is tudunk oldani magunktól, de vannak, amelyeknek idejét és lehetőségét sokáig siratjuk, gyászoljuk. Minderre ismét csak azt mondhatjuk, hogy ez így természetes, és mindez rendjén való is. A tévedésünk azonban ott van, hogy ezekkel az elengedésekkel, lezárt életszakaszokkal a hátunk mögött nem úgy látjuk az életünket, mint ami továbbra is ível felfelé, mint ami tart valahová, mert előtte még cél van, hanem gyakorta úgy, mint a pandémia leszálló ágát, ami persze jó és örömteli rajzolat egy járványgörbe esetében, de nem akkor, ha az életünket szemléljük így. A fiatalember lényegében azt mondta, 40 évesen az élet csúcán vagyok, de onnan már csak a lefelé van, nem tart már sehová sem az élet. Ez a látásmód az ifjú tévedése, és ez a gondolkodásmód könnyen magával ragadhat valamennyiünket. Ebben az összefüggésben pedig teljesen mindegy, hogy ki milyen életkorban van. Az ifjú éppen úgy elveszhet veszteségeiben, vagy amikor lezártul valami az életében, mint az idősebb.

De miért is kellene felfelé ívelőnek látnunk az életünket? Olyannak, ami előtt étellel megrakott cél van? Azért, mert Isten maga az Ő Igéje által pontosan erre a látásmódra hív bennünket, és ezzel a látásmóddal pedig másfajta élet-megélésre akar ösztönözni bennünket.

A történet, amit hallottunk, Abrámról szól, akiről majd még a későbbiekben megtudjuk, hogy összesen 175 évet élt. Éppen 99. életévét taposta, amikor Isten újból megszólította őt. Lényegében mindegy, hogy miként gondolkodunk most ezekről a számokról, nem kell természetesen feltétlenül szó szerint vennünk őket, de amit jelentenek azt mindenképpen! Abrám eszerint túl volt már az élete delén, és pontosan így is gondolkodott magáról. Ő már lezárt, elengedett, elgyászolt dolgokat az életében. Legfőképpen azt, hogy Szárajtól, a feleségétől nem születhetett gyermeke. De azért lett fia, ott volt a szolgától született Izmael! Erős, egészséges fiú, szerette is őt Abrám. Ha már nem is egészen úgy alakult az élet, ahogyan remélte Isten ígérete szerint a dolgokat, Abrám könnyen így gondolhatta: „Már jól van ez az élet úgy, ahogyan van. Mit várhat ő még 99 évesen? Neki már amúgy is illik megelégedni!”

Ebben az élethelyzetben volt Abrám, amikor olvassuk: „Amikor Abrám 99 éves volt, megjelent Abrámnak az Úr, és ezt mondta neki:...” – Általában az ehhez hasonló mondatokon átsiklik a szemünk, mint valami egyszerű, szükséges bevezetőn, ami után természetesen majd jön a történet, a lényeg, a tartalom. De az igazság az, hogy megérkeztünk a lényeghez, már ott vagyunk, amit Isten láttatni, megértetni akar velünk. Már ott vagyunk az evangéliumnál, az örömhírnél!

Mi ez az örömhír? – Első gondolatunkat vele kapcsolatosan így foglalhatjuk össze: az, hogy Isten számára a korunk, vagy az, hogy mi mit gondolunk magunkról, nem meghatározó vagy hátráltató tényező. Ő nem mond le senkiről, jön a 99 éveshez is, jön ahhoz is, aki a maga életét már leszálló ágként látja, ahhoz is, aki már olyan nagy dolgokat kellett elengedjen az életében, hogy kész őszintén és jószívvel mindazzal megelégedni, amije és akije csak van. Az örömhír az, hogy Isten felkeresi azt is, akinek már nincsenek nagy álmai és reményei, amikbe belekapaszkodhatna, és azt is, aki lemondásokból építi fel védőbástyáit, csakhogy ne fájjanak szüntelenül beteljesületlen vágyai.

Második gondolatunk, ami része a mai örömhírnek, az az, hogy Isten bölcs, és jól tudja, minek mikor van itt az ideje. Ő különösen is jól tervez, és javunkra cselekszik az életünkben. Mi meglehet, késlekedést látunk ott, ahol Ő épp az elérkezett legtokéletesebb pillanatot. Mi talán már azt hisszük Isten befejezte velünk beszédét, amikor Ő épp a mondanivalója előtti kettőspontot írja életünk könyvébe. Minden várakozással teli idő ezért bizakodásra kell, hogy okot adjon nekünk, hiszen van Gondviselőnk, aki nem feledkezett meg rólunk.

Mert mit is hallunk az 1. vers folytatásában? Azt, hogy Isten Abrámhoz nem csak eljött, de mondanivalója is volt a számára, még szeretett volna rá nagy jelentőségű feladatokat bízni. Abrám egyes dolgokat egyoldalúan lezárhatott az életében, Isten azonban nem Abrám születő lemondásai mentén haladt. Neki még tervei voltak választottjával, sőt, Abrám életében valami egészen újat akart kezdeni!

Ezt az új kezdetet Isten névadással pecsételte meg. Korábbi neve, az „Abrám” azt jelentette: „felséges atya”. Többé azonban már nem ezen a néven fog bemutatkozni, és már nem így fogják őt hívni népe körében, mert az Úr az „Ábrahám” nevet adta neki, ami annyit tesz: „sok nép atyja”.

Bizonyára tudjuk, hogy a bibliai idők embere számára a név mindig magában hordozta az illető ember jellemét vagy életprogramját. Ezért minden névben bekövetkező változás új fejezetet nyitott viselője életében. Ábrahám új életprogramot, identitást és célt kapott. Elhívása tartalma lényegében itt kezdett egyértelműbbé válni. Neki immáron azzá kellett lennie, aki az Istennel való szövetség első letéteményese, akinek Isten parancsolatait kötelessége volt megtartani és tovább adni. Nem pusztán valami szent szokás vagy rítus fenntartása végett, hanem azért, mert tőle népek fognak származni, köztük Izráel, abból pedig királyok, és köztük a legnagyobb: a Királyok Királya, Jézus Krisztus, a világ Megváltója.

Utódainak ezért ismernie kellett, ápolnia kellett az Istennel való kapcsolatot, a szövetség lényegét, ami kezdettől fogva ugyanaz volt, és amit Isten már Ábrahámnak itt és ekkor kijelentett: „Én vagyok a mindenható Isten. Járj én előttem és légy feddhetetlen! Megajándékozlak szövetséggel...” – Ez a szövetség – és a vele kapott megannyi ígéret és áldás – a teljes nyitottságot kívánta meg Ábrahámtól majd utódaitól Isten előtt, valamint az Ő parancsolataira, jelenlétére és szándékaira nézve. Izráel népe körében ezt a szövetséget pecsételte el a körülmetélés, mint a szövetség jele. Ez az eltávolíthatatlan jel emlékeztette Ábrahámot és utódait arra, hogy Isten és a köztük lévő kapcsolat örök, és azt semmi meg nem változtathatja.

Ebben a szövetségben indult útjára megváltásunk kibontakoztatása a világtörténelemben. Ez a szövetség volt képletesen szólva az az anyaméh, amelyben évszázadokon át titokzatos módon értünk formálódott emberré a Fiú Isten. Merthogy emberileg milyen lesz majd Jézus Krisztus, ahhoz kellett az ószövetségi idők megelőző évszázadaiban éppen azok a férfiak és asszonyok, és az ő történetük, akiknek a neveit olvashatjuk Jézus nemzetségtáblázatában. Ezért nem volt tévedés vagy

késlekedés Isten részéről, amikor Ábrahámnak 100 éves korában született meg Sárától a megígért gyermek, Izsák.

Ábrahám persze mindebből a nagy tervből nem sokat sejtetett. Mégis valahányszor Istennek engedelmeskedett, és az Ő szava szerint cselekvésre, lépésre szánta el magát, e felé a jövő felé tartott. Sőt, aztán amikor Ábrahám meghalt, ez a jövő nem állt meg kibontakozni ebben a világban, hanem tovább munkálkodott és vált egyre láthatóbbá a történelemben. – Így érthetjük meg, miért igaz az, hogy Isten gyermekeinek az élete sohasem lefelé ívelő pályán jár: életük utolsó földi pillanatáig ugyanis Isten ígéreteit hordozzák, és utolsó rezdülésükig az ígéretetek beteljesülése rajtuk keresztül is folyamatosan beleépül ebbe a világba. – Legyen a nekünk szánt örömhírből ma ez a harmadik gondolat, amit elvisszünk magunkkal.

És egy zárókép. Azzal fejeződik be igeszakazunk, hogy Isten Ábrahámnak gyermeket ígér Sárától. Ábrahám pedig leborult, és nevetni kezdett.

Szívesen hoztam volna ide ma egy képet, de talán a képzelőerőnk is elég lesz hozzá. Képzeljük el, amint ott ül egymással szemben a sátor bejáratánál az Úr angyala a 99 éves Ábrahámmal és a 89 éves Sárával. Az angyal komoly hírt hozva, szinte diplomatikusan ül a házaspárral szemben, miközben ők könnyesre kacagják és nevetik magukat.

Ez a nevetés itt a legtisztább öröm, a legteljesebb igent mondás Isten tervére. Még akkor is, ha a szívnek még szoknia kell az örömnél ezt a látogatását, ha a gondolat még nem is tudta utolérni.

Isten így kacagtatja meg az Övéit, így ad azoknak örömet, akik Benne bíznak, és minden látható ellenére teszik azt, amire a láthatatlan Isten elhívta őket.

Kívánom, hogy lehessen mindannyiunké ez az öröm! Ámen.

Imádság: Mennyei Atyánk! Köszönjük, hogy gyermekeid számára mindig van jó szavad, és elkészített ajándékok. Köszönjük, hogy ha mi nem is értünk mindig mindent, miért nem úgy fordult és alakult az életünkben, ahogyan mi azt reméltük és vártuk, te nem feledkeztél meg ránk vonatkozó üdvözítő terveidről, és hogy te most is munkálkodsz érettünk.

Ebben a bizalomban, örömben vagyunk most itt Előtted, és kérünk, hadd erősítsen e bizalom és öröm bennünket tovább hétköznapi dolgaink elvégzésében és küzdelmeinkben.

Engedd meg nekünk, Urunk, ezt a látást, amikor gyászolunk, és ránk áradó szomorúságunkkal, félelmeinkkel viaskodunk. Amikor gyógyulni vágyunk, és hol jobb, hol rosszabb állapotunk miatt gyötrődünk, mert körül fog bennünket a bizonytalanság és a rettegés.

Urunk, egy akarattal hozzuk most így eléd gyászoló és beteg testvéreinket. Áraszd ki rájuk irgalmasságot!

Istenünk, imádkozunk beteg világunkért is! Segíts meg bennünket legyőzni ezt a járványt, hogy ne kelljen még többeknek megbetegedni és életüket elveszíteni! De adj nekünk türelmet is, Rád várakozó szívet mindezekben! Kérünk, segíts meg bennünket abban is, hogy önmagunkat legyőzhessük! A bennünk lévő bírvágyat, a kifelé megnyilvánuló gyűlölködéseinket, háborúskodásainkat, mert Urunk, ettől talán még elveszettebb világunk!

Áldd meg Urunk mindenütt a Tiéidet, akik a Te akaratodat keresik, hogy életük, közösségeik hadd legyenek jó kovásszá ott, ahol elhívtad őket. Így áldd meg Anyaszentegyházadat itt ebben a városban is, minden keresztyén felekezetet, hogy a Rólad szóló hitvallás tiszta jó íze hathassa át jelenlétüket és szolgálatukat!

Krisztusért kérünk, Atyánk, hallgass meg bennünket könyörgésünkben. Ámen.

Miatyánk

Adakozás: Felhívom a figyelmet az adakozásra, tudva, hogy a jókedvű adakozót szereti Isten.

Áldás: Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal! Ámen

Záró ének: 238. dicséret 1., 5., 8. és 10. verse („Teremtő Istenünk, édes Atyánk nekünk!”)